



OZNÁMENIE VÝSLEDKU VYBAVENIA PETÍCIE

Sp. zn. 4058/2026/OPaSM

Orgán verejnej moci povinný prešetriť a vybaviť petíciu: Mesto Sabinov

Názov petície: *„Petícia za odvolanie riaditeľa Základnej školy 17. novembra v Sabinove Ing. Slavomíra Kožára, MBA“*

Predmet petície: Pod petíciou podpísaní občania Slovenskej republiky žiadajú mestské zastupiteľstvo a primátora mesta Sabinov, aby na základe § 3 ods. 7 písm. f) zákona č. 596/2003 Zb. o štátnej správe a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolal riaditeľa základnej školy 17. novembra v Sabinove Ing. Slavomíra Kožára, MBA.

Počet osôb podporujúcich petíciu: 678
Dátum doručenia petície: 23.3.2026
Dátum vybavenia: 6.5.2026

Spôsob vybavenia: Oznámenie výsledku vybavenia petície v súlade s ustanovením § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov

Výsledok vybavenia: **Petícií sa nevyhovuje.**

Odôvodnenie

Mestu Sabinov bola dňa 3.5.2022 doručená Petícia s vyššie uvedeným obsahom.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon petičnom práve“) každý má každý právo obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na orgány verejnej moci s petíciami.

Podľa § 2 citovaného zákona nesmie byť nikomu bránené vo výkone petičného práva a jeho výkon nesmie byť nikomu na ujmu.

Podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve je príslušný orgán verejnej moci povinný petíciu prešetriť a vybaviť tak, aby zistil skutočný stav veci a jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi.

V intenciách týchto ustanovení mesto Sabinov ako orgán verejnej moci preskúmal petičné hárky, prešetril petíciu a prišiel k tomuto záveru:

PRESKÚMANIE FORMÁLNYCH NÁLEŽITOST PETÍCIE

Príslušný útvar Mestského úradu Sabinov preskúmal náležitosti petície a zistil, že petícia obsahuje drobné nedostatky, najmä absenciu údajov o celkovom počte podpisových hárkov v zmysle § 4 ods. 6 zákona o petičnom práve.

Podpisové hárky sú očíslované od 1 do 107, pričom petičné hárky označené číslom 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 65, 68, 69, 73, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100 a 103 neobsahujú podpisy a identifikačné údaje osôb (ide o prázdne hárky). Tieto nedostatky nebránili jej riadnemu vybaveniu a ani nemali vplyv na výsledok jej vybavenia.

Dňa 07. 04. 2026 jedna osoba ústne do zápisnice požiadala o zneplatnenie svojho podpisu na petičnom hárku a vrátenie niektorých podpisových hárkov. Orgán verejnej moci túto požiadavku vyhodnotil ako bezpredmetnú, keďže po doručení petície nie je možné meniť jej obsah ani počet podpisov na petícii.

POSÚDENIE VECNEJ PRÍSLUŠNOSTI

Petíciu podporilo menej ako 8 % oprávnených voličov mesta Sabinov, preto nie dôvod na uplatnenie postupu podľa § 5d ods. 2 zákona o petičnom práve.

VECNE PREŠETRENIE PETÍCIE

Mesto Sabinov ako zriaďovateľ Základnej školy, UL. 17. novembra 31, 083 01 Sabinov prešetrilo petíciu v súlade s právnymi predpismi, najmä zákonom č. 321/2025 Z. z. o školskej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o školskej správe“), zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákonníkom práce a ďalšími relevantnými normami. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v školskej legislatíve s účinnosťou od 1.1.2026 nastala zásadná zmena, v rámci ktorej je, okrem iných, zrušený zákon č. 596/2003 Zb. o štátnej správe a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, preto nie je možné pri vybavení petície, tak ako to žiadajú občania, postupovať podľa neho, ale je potrebné aplikovať účinný zákon, teda vyššie uvádzaný zákon o školskej správe.

Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky môžu **orgány verejnej moci konať iba na základe zákona, v jeho medziach a spôsobom, ktorý zákon ustanoví.**

1. Postavenie riaditeľa školy a kompetencie zriaďovateľa upravuje zákon o školskej správe, ktorý v § 13 ods. 3, ods. 4 a ods. 6 taxatívne vymedzuje prípady, v ktorých zriaďovateľ riaditeľa školy odvolá (obligatórne) alebo môže odvolať (fakultatívne).

2. Ustanovenie § 13 ods. 3 zákona o školskej správe vymedzuje prípady obligatórneho odvolania, kedy zákon zriaďovateľovi nepriznáva priestor na úvahu. **Zriaďovateľ je povinný odvolať riaditeľa bez návrhu** najmä vtedy, ak riaditeľ úmyselne alebo závažne porušil právne predpisy pri výkone funkcie, spôsobil škole alebo školskému zariadeniu škodu viac ako 5000

eur, porušil práva pedagogických alebo odborných zamestnancov na ochranu pred sociálno-patologickými javmi, opakovane neriešil rizikové správanie detí alebo žiakov ohrožujúce ich bezpečnosť a zdravie, alebo závažne porušil zákonné obmedzenia a povinnosti riaditeľa. Povinnosť odvolania vzniká aj v prípadoch, keď závažné porušenia boli potvrdené regionálnym úradom alebo zistené Štátnou školskou inšpekciou.

3. Ustanovenie § 13 ods. 4 zákona o školskej správe vymedzuje prípady, kedy je **zriadovateľ povinný odvolať riaditeľa na návrh** príslušného orgánu, najmä hlavného školského inšpektora alebo ministerstva školstva, ak boli pri inšpekcii alebo kontrole zistené závažné nedostatky, ak bol do funkcie vymenovaný riaditeľ nespĺňajúci kvalifikačné predpoklady, alebo ak došlo k nehospodárnemu, neefektívnemu či neúčelnému nakladaniu s finančnými prostriedkami určenými na hlavnú činnosť školy alebo školského zariadenia. Odvolanie musí zriadovateľ uskutočniť najneskôr do 30 dní odo dňa, keď sa o dôvode na odvolanie dozvedel.

4. Ustanovenie § 13 ods. 6 zákona o školskej správe vymedzuje prípady fakultatívneho odvolania riaditeľa. **Zriadovateľ môže riaditeľa odvolať** aj fakultatívne, a to napríklad na odôvodnený návrh rady školy alebo príslušnej stavovskej či profesijnej organizácie, ak riaditeľ nezabránil činnosti alebo propagácii politických strán a hnutí v škole alebo školskom zariadení, alebo bez uvedenia dôvodu, ak ide o podnikovú školu.

5. Z uvedeného vyplýva, že **právny rámec odvolania riaditeľa školy je postavený na princípe zákonnosti a striktnej viazanosti zriadovateľa zákonom, pričom zákon vylučuje možnosť svojvoľného odvolania riaditeľa len na základe všeobecnej nespokojnosti, či tlaku verejnosti.**

6. Spor, ktorý vzniká v súvislosti s odvolaním riaditeľa ZŠ má zo svojej povahy **charakter obdobný pracovnoprávnemu vzťahu**. Hoci funkcia riaditeľa školy vzniká a zaniká osobitným právnym režimom (hmotnoprávny podklad v zákone o školskej správe), v prípade preskúmania zákonnosti odvolania ide o spor, v ktorom sa analogicky aplikujú princípy pracovného práva, najmä zásady vyplývajúce zo Zákonníka práce.

7. Z ustálenej judikatúry v pracovnoprávných sporoch vyplýva, že pri skončení pracovného pomeru alebo odvolaní z funkcie z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny je nevyhnutné, aby porušenie bolo **skutkovo vymedzené dostatočne jasne, zrozumiteľne a nezameniteľne**. **Nestačí uvedenie všeobecných hodnotiacich tvrdení alebo abstraktných označení typu „bossing“, „nevhodné správanie“ či „zneužívanie postavenia“**. Aby bolo možné hovoriť o zákonom dôvode odvolania, musí byť **skutok konkrétne individualizovaný**, najmä určením toho, **v čom malo porušenie pracovnej disciplíny spočívať, kedy sa malo stať, voči komu smerovalo, akým spôsobom bolo realizované**. Len takto vymedzený skutok umožňuje posúdiť jeho intenzitu, kvalifikáciu a súčasne zabezpečuje dotknutej osobe právo sa voči predmetným skutkom brániť.

8. **Tvrdenia uvádzané v petícii za odvolanie riaditeľa ZŠ, túto požiadavku nespĺňajú. Ide o všeobecné a nekonkretizované hodnotenia, ktoré nemôžu obstáť ako zákonný dôvod na odvolanie riaditeľa ZŠ.**

9. Štátna školská inšpekcia nevyslovila návrh na odvolania riaditeľa ZŠ, preto ani v tomto ohľade nie je daný zákonný dôvod na odvolanie riaditeľa ZŠ.

10. Rada školy je jediným zákonom ustanoveným orgánom na úrovni školy, ktorému zákon priznáva oprávnenie navrhnúť zriaďovateľovi odvolanie riaditeľa školy. Tento návrh predstavuje samostatný fakultatívny dôvod odvolania a zákon pri ňom nevyžaduje takú mieru skutkovej konkretizácie. Z dostupných zápisníc vyplýva, že Rada školy v rozhodnom období takýto návrh neprijala. Bez existencie platného uznesenia Rady školy nie je možné založiť kompetenciu zriaďovateľa ani podľa § 13 ods. 6 písm. a) zákona o školskej samospráve.

POSÚDENIE DÔVODOV PETÍCIE

K bodu 1:

Zhoršené výsledky školy ani tvrdené nedostatky v riadení ľudských zdrojov same osebe nepredstavujú zákonný dôvod na odvolanie riaditeľa. Nebolo preukázané závažné porušenie právnych predpisov potvrdené príslušným orgánom.

K bodu 2:

Tvrdenia o bossingu predstavujú individuálne pracovnoprávne vzťahy. Na ich posúdenie sú príslušné iné orgány (ako inšpekcia práce alebo súd). Nebolo preukázané porušenie zákona spôsobom predpokladaným § 13 zákona o školskej správe.

K bodu 3

Tvrdenia o nevhodných verbálnych prejavoch neboli preukázané relevantnými dôkazmi ani rozhodnutiami príslušných orgánov.

K bodom 4 a 5

Ide o hodnotiace tvrdenia, ktoré nepredstavujú samostatný zákonný dôvod na odvolanie riaditeľa bez preukázania porušenia právnych predpisov.

K bodu 6

Ide o závažné obvinenie, ktoré musí byť preukázané príslušnými orgánmi. Mesto Sabinov nedisponuje takýmito zisteniami.

ZÁVER

1. Doručená petícia za odvolanie riaditeľa ZŠ predstavuje výkon petičného práva, avšak sama osebe nezakladá právny dôvod ani povinnosť zriaďovateľa odvolať riaditeľa ZŠ; jej vybavenie sa obmedzuje na postup podľa zákona o petičnom práve.
2. Skutkové tvrdenia obsiahnuté v petícii sú formulované všeobecne a nekonkretizované, bez časového, miestneho a osobného určenia, a preto nespĺňajú požiadavku určitého, nezameniteľného a dostatočne intenzívneho skutkového vymedzenia, ktoré je nevyhnutné pri odvolaní riaditeľa z funkcie.
3. Štátna školská inšpekcie nepodala mestu Sabinov ako zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľa ZŠ.
4. Rada školy ako jediný zákonom oprávnený orgán na úrovni školy neprijala uznesenie o návrhu na odvolanie riaditeľa ZŠ, čím nie je daný ani fakultatívny dôvod odvolania zo strany zriaďovateľa podľa zákona o školskej samospráve.
5. Zákon o petičnom práve neumožňuje späťvzatie podpisu na petícii po jej doručení príslušnému orgánu; dodatočné stiahnutie podpisov nemá právne účinky na posúdenie platnosti ani vybavenia petície.
6. Prípadné odvolanie riaditeľa ZŠ bez existencie zákonom ustanoveného dôvodu by bolo v rozpore s princípom zákonnosti a predstavovalo by procesné a hmotnoprávne riziko pre zriaďovateľa, vrátane rizika súdneho konania a zásadných finančných nárokov zo strany odvolaného riaditeľa ZŠ.
7. Za daného skutkového a právneho stavu nie sú splnené zákonné podmienky na odvolanie riaditeľa školy a zriaďovateľ je povinný obmedziť sa na riadne vybavenie petície bez vyvodenia personálnych dôsledkov.

Z uvedených dôvodov petícií sa **nevyhovuje**.

DOPLŇUJÚCE ODPORÚČANIA

Mesto Sabinov odporúča osobám, ktoré sa cítia byť dotknuté konaním riaditeľa, aby využili dostupné právne prostriedky ochrany, najmä podanie podnetu na príslušné kontrolné alebo iné orgány.

S pozdravom

Ing. Michal Repaský
primátor mesta